

Hà Nội, ngày 26 tháng 5 năm 2017

THƯ TRAO ĐỔI CÔNG VIỆC

VĂN PHÒNG CHÍNH PHỦ
CÔNG VĂN ĐẾN
Giờ Ngày 01/6.....
Kính chuyển: KSTT

Kính gửi: Ông Đỗ Hồng Quân,
Địa chỉ số 4, ngõ 250/20, đường Khương Trung,
quận Thanh Xuân, Thành phố Hà Nội

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn nhận được công văn số 4382/VPCP-KSTT ngày 28/4/2017 của Văn phòng Chính phủ chuyên ý kiến phản ánh, góp ý của Ông đến Bộ để nghiên cứu, xem xét và trả lời theo thẩm quyền. Về việc này, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn xin trao đổi như sau:

Trước hết, Bộ Nông nghiệp và PTNT trân trọng cảm ơn sự quan tâm, đóng góp ý kiến của Ông đối với sự phát triển của Ngành. Liên quan đến những nội dung được Ông phản ánh, góp ý, Bộ Nông nghiệp và PTNT có ý kiến như sau:

1. Về kiến nghị nhà nước cần mạnh dạn chỉ ra những hạn chế, bất cập của cơ chế chính sách, cách điều hành để phát triển trong bối cảnh hội nhập

Với vai trò là cơ quan quản lý nhà nước về nông nghiệp nông thôn, trong quá trình tổ chức triển khai nhiệm vụ, Bộ Nông nghiệp và PTNT thường xuyên tổng kết, đánh giá thực tiễn, thẳng thắn chỉ ra những tồn tại, hạn chế, yếu kém để tham mưu, đề xuất với Đảng, Nhà nước những cơ chế, chính sách phù hợp và tập trung chỉ đạo, điều hành để khắc phục.

Qua tổng kết thực tiễn 30 năm đổi mới cho thấy nông nghiệp nước ta đã đạt được những thành tựu to lớn, sản xuất liên tục phát triển với tốc độ tăng trưởng khá cao. Sản lượng nhiều loại sản phẩm tăng mạnh, chất lượng được cải thiện, tổ chức sản xuất được đổi mới có hiệu quả hơn, cơ sở hạ tầng ngày càng được cải thiện, trình độ khoa học kỹ thuật được nâng lên.

Tuy nhiên, thời gian qua nông nghiệp Việt Nam cũng đã bộc lộ những tồn tại, hạn chế và phải đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức, nhất là trong bối cảnh nước ta hội nhập sâu, rộng với kinh tế thế giới.

Trong bối cảnh đó, thực hiện chủ trương “Đổi mới mô hình tăng trưởng và cơ cấu lại nền kinh tế” của Đảng, Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và PTNT đã xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Tái cơ cấu ngành nông nghiệp theo hướng nâng cao giá trị gia tăng và phát triển bền vững” (Quyết định số 899/QĐ-TTg ngày 10/6/2013). Mục tiêu tổng quát là phát triển nông nghiệp bền vững cả về kinh tế, xã hội và môi trường; chuyển mạnh từ phát triển theo chiều rộng sang chiều sâu nâng cao chất lượng, giá trị gia tăng; sản xuất hàng hóa chất lượng, giá trị cao đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người tiêu dùng trong nước và đủ sức cạnh tranh trên thị trường thế giới.

Muốn thực hiện mục tiêu trên, rõ ràng chúng ta không thể duy trì sản xuất nhỏ lẻ, manh mún được mà phải tăng cường ứng dụng khoa học công nghệ, tổ

chức lại sản xuất theo hướng quy mô lớn hơn và liên kết theo chuỗi giá trị; đẩy mạnh phát triển công nghiệp chế biến để giảm chi phí và nâng cao giá trị gia tăng. Trong gần 4 năm thực hiện Đề án tái cơ cấu, toàn ngành đã nỗ lực thực hiện rà soát quy hoạch, cơ cấu lại sản xuất; chỉ đạo đổi mới tổ chức sản xuất theo hướng hợp tác, liên kết chặt chẽ trong chuỗi giá trị từ sản xuất đến chế biến, tiêu thụ sản phẩm; đẩy mạnh nghiên cứu, chuyển giao KHKT; phát triển mạnh thị trường tiêu thụ nông sản; tăng cường năng lực nghiên cứu, dự báo và thông tin thị trường để định hướng tổ chức sản xuất, tiêu thụ nông sản. Đồng thời, tiếp tục rà soát, hoàn thiện các cơ chế chính sách hỗ trợ cơ cấu lại ngành nông nghiệp, trong đó có cơ chế, chính sách về đất đai để đảm bảo tính đồng bộ, hiệu quả, khả thi, có tính đến đặc thù của các vùng, miền...

Như vậy, có thể nói những vấn đề mà Ông phản ánh, góp ý (về quy hoạch, liên kết sản xuất, tiêu thụ sản phẩm...) đều đã được Chính phủ, Bộ Nông nghiệp và PTNT và các địa phương nghiên cứu, tổ chức thực hiện. Tuy nhiên, kết quả còn chưa được như mong muốn và thực tế còn nhiều bất cập cần tiếp tục được hoàn thiện.

2. Về một số nội dung cụ thể

a) Về ý kiến cho rằng "Đảng, Nhà nước đang đánh giá một trong những nguyên nhân làm cho Ngành nông nghiệp bị chậm phát triển là do chính sách hạn điền" và kiến nghị xem xét lại việc bỏ hạn điền

Chúng tôi hoàn toàn đồng tình với Ông "hạn điền" (hay hạn mức giao đất cho hộ gia đình, cá nhân) không phải là nguyên nhân chính làm cho nông nghiệp phát triển chậm.

Chủ trương khuyến khích tích tụ, tập trung đất đai nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp, thông qua việc mở rộng quy mô sản xuất phù hợp, áp dụng tiến bộ khoa học, công nghệ và hình thành các vùng chuyên canh theo hướng sản xuất hàng hóa lớn gắn với nhu cầu thị trường đã được khẳng định trong Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, XII, Nghị quyết số 142/2016/QH13 ngày 12/4/2016 của Quốc hội, Nghị quyết số 07/NQ-CP ngày 22/01/2014 của Chính phủ và Đề án Tái cơ cấu ngành nông nghiệp theo hướng nâng cao giá trị gia tăng và phát triển bền vững.

Thực hiện các chủ trương, phương hướng nhiệm vụ phát triển này, thời gian qua sản xuất nông nghiệp đã có nhiều chuyển biến tích cực theo hướng sản xuất hàng hóa tập trung với quy mô lớn hơn, nâng cao hiệu quả sản xuất và năng lực cạnh tranh của nông sản hàng hóa. Tuy nhiên, qua 3 năm thực hiện Luật Đất đai 2013 và Đề án tái cơ cấu ngành nông nghiệp cho thấy trên thực tế đã bộc lộ một số khó khăn, vướng mắc về cơ chế, chính sách gây cản trở phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hóa quy mô lớn và thực hiện CNH - HĐH nông nghiệp, nông thôn cần phải tháo gỡ, cụ thể như:

Quy định hạn mức nhận chuyển quyền sử dụng đất trồng cây hàng năm, đất nuôi trồng thủy sản đối với hộ gia đình, cá nhân thông qua nhận chuyển nhượng, nhận tặng cho, xử lý nợ (không quá 10 lần hạn mức giao đất nông nghiệp

của hộ gia đình, cá nhân đối với mỗi loại đất¹ hay không quá 30 ha đối với khu vực Đông Nam Bộ, Đồng bằng sông Cửu Long, 20 ha đối với các tỉnh còn lại) chưa khuyến khích tích tụ, tập trung đất đai để phát triển sản xuất hàng hóa quy mô lớn; có trường hợp gặp khó khăn do việc nhận chuyển quyền vượt quá hạn mức quy định phải nhờ người khác đứng tên trên Giấy chứng nhận (ví dụ trường hợp ông Võ Quang Huy (quê Long An) đang canh tác khoảng 1000 ha đất nông nghiệp trên địa bàn 6 tỉnh), phân diện tích vượt hạn mức bị từ chối thế chấp khi vay vốn ngân hàng....

Hiện nay, Bộ Nông nghiệp và PTNT đang phối hợp với Bộ Tài nguyên và MT đánh giá thực hiện Luật Đất đai năm 2013, những bất cập của chính sách đất đai hiện nay không chỉ là vấn đề "hạn điền". Bộ Nông nghiệp và PTNT đang nghiên cứu đề xuất, kiến nghị Chính phủ hướng sửa đổi chính sách đất đai là tạo thuận lợi nhất cho nông dân, tổ hợp tác, hợp tác xã, doanh nghiệp để tích tụ, tập trung đất sản xuất nông nghiệp bằng cả tháo gỡ vướng mắc về đất đai và hỗ trợ hợp tác liên kết cùng tổ chức sản xuất theo chuỗi giá trị khép kín với các lợi thế (như Ông đã phân tích).

b) Về phát triển liên kết sản xuất

Để hỗ trợ, phát triển liên kết trong sản xuất nông nghiệp, Bộ Nông nghiệp và PTNT đã phối hợp với các Bộ, ngành nghiên cứu xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 62/2013/QĐ-TTg ngày 19/10/2013 về chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ nông sản, xây dựng cánh đồng lớn.

Qua gần 4 năm thực hiện Quyết định 62/QĐ-TTg đã cho thấy các mô hình liên kết sản xuất lúa cho hiệu quả rõ rệt, đang bắt đầu mở rộng ra nhiều loại cây trồng khác; Cánh đồng lớn trở thành địa bàn hợp tác, liên kết, chuyển giao khoa học kỹ thuật, cung cấp dịch vụ, góp phần tiêu thụ sản phẩm cho nông dân ổn định với giá cả có lợi hơn...

Tuy vậy, việc phát triển liên kết sản xuất thời gian qua còn nhiều hạn chế và vướng mắc nên việc nhân rộng chậm.

Để khắc phục các hạn chế, phát triển liên kết sản xuất, Bộ Nông nghiệp và PTNT đang nghiên cứu trình Chính phủ Nghị định về chính sách phát triển hợp tác, liên kết trong sản xuất nông nghiệp (thay thế Quyết định số 62/QĐ-TTg); hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi hơn để hình thành và phát triển liên kết trong sản xuất nông nghiệp. Đồng thời, Bộ cũng sẽ cùng các địa phương tăng cường tuyên truyền, phổ biến sâu rộng để người dân hiểu và thấy được lợi ích của liên kết sản xuất và tự nguyện tham gia; xác định các mô hình liên kết phù hợp với điều kiện cụ thể của địa phương, lĩnh vực sản xuất để nhân rộng; khuyến khích thành lập, hỗ trợ HTX để đủ năng lực làm đại diện của nông dân trong liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm với doanh nghiệp...

c) Về triển khai hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới

Luật Hợp tác xã được Quốc hội thông qua ngày 20/11/2012. Qua sơ kết 4 năm triển khai thực hiện Luật Hợp tác xã trong lĩnh vực nông nghiệp cho thấy:

¹ Điều 130 Luật Đất đai 2013

Số lượng hợp tác xã tiếp tục tăng và chất lượng bước đầu có thay đổi về chất; đã xuất hiện ngày càng nhiều mô hình HTX làm ăn hiệu quả, tổ chức hoạt động theo Luật và dân thích nghi với cơ chế thị trường, là “bà đỡ” thực sự cho kinh tế hộ nông dân. Sự hợp tác giữa nông dân với nhau và trách nhiệm giữa HTX với xã viên đã tăng lên; nông dân tham gia vào HTX đã ý thức được vai trò của liên kết, tự nguyện đóng góp vốn, tài sản vào HTX; HTX đã thể hiện được vai trò trong hướng dẫn chuyên giao tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất, chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi theo hướng sản xuất hàng hoá và hỗ trợ tiêu thụ sản phẩm...

Thời gian qua, Bộ Nông nghiệp và PTNT đã chỉ đạo và quan tâm nhiều đến các hoạt động tuyên truyền, phổ biến Luật Hợp tác xã; xây dựng các văn bản hướng dẫn thực hiện; đánh giá, tổng kết, phổ biến và nhân rộng các mô hình hợp tác xã nông nghiệp kiểu mới phù hợp với Luật Hợp tác xã hoạt động có hiệu quả. Đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng về hợp tác xã thông qua việc hoàn thiện tài liệu và tổ chức đào tạo, bồi dưỡng ngắn hạn cho cán bộ quản lý, thành viên HTX...

Hiện nay, Bộ đang tiếp tục nghiên cứu và trình Chính phủ thể chế, cơ chế chính sách để tạo môi trường thuận lợi cho hợp tác xã nông nghiệp và kinh tế hợp tác trong nông nghiệp phát triển.

Vậy, Bộ Nông nghiệp và PTNT xin thông tin và trao đổi để ông được biết.

Trân trọng cảm ơn ./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Văn phòng Chính phủ (để đăng tải trên Công TTĐT Chính phủ);
- Lưu VT, KH. (6)

Kính thư

Hà Công Tuấn
Thứ trưởng thường trực
Bộ Nông nghiệp và PTNT